

Follas do cineclub | 11/04/2018

A praza
(La plaza, Lola Clavo,
Estado Español, 2016, 59', VO)
Con presenza da directora

02

"Penso que a palabra "carreira" non é aplicable a miña vida. Porque cando tes unha carreira tes un plan. E eu sempre fixen o que me apetecía e o que me interesaba. Eu dicíame que se a min interesábame algo non había razón pola que non lle puidese interesar aos demais."

Chantal Akerman.

Lola Clavo é directora de cine, ten 34 anos e é moi barcelonesa; é filla da Praza Real e herdeira da arte máis canalla da Barcelona dos 70. A sexualidade, o xénero, o feminismo son elementos de vital importancia para explorar a esencia dos seus personaxes fílmicos. Empezou a rodar con dezaseis anos, estudou dirección na Escola Superior de Cine e Audiovisual (Escac). Tras recibir a prestixiosa beca da Caixa, ampliou os seus estudos de dirección na Universidade Goldsmiths en Londres e tras iso realizou a curtametraxe "Intra". Agora esta afincada en Londres, unha máis das artistas que teñen que facer as maletas para triunfar fóra. En 2013 recibiu o premio honorífico pola súa traxectoria PorYes Award e foi a persoa máis nova desta edición con este galardón. Os organizadores destacaron a súa labor post-pornográfica e como "teórica do xénero".

O Feminist Porn Award Europe, que se celebra en Berlín, premia as carreiras pornográficas alternativas e, ademais, fai unha aposta pola innovación. Na edición de 2013, por exemplo, tamén foron nomeadas Shu Lea Cheang, unha taiwanesa, americana e francesa, polo seu "I.K.U" (2000), que foi catalogada como a primeira película de ciencia ficción do porno ou do porno cyber punk e a alemá Monika Treut, pionera no sexo-positivo, e que dirixiu películas como "Virgin machine" ou "Female Misbehavior".

O desexo, o sexo e as relacións entre as persoas son temas que Lola explora nos seus proxectos como na curta "Non Love Lost", que deu a volta o mundo e proxectouse en Mumbai ou Bos Aires. Precisamente, xunto a "Switch!", pódense ver no DVD "She is a sex Junkie", unha recopilación

de oito curtametraxes de contido sexual elaborado por oito directoras diferentes. Este DVD, que distribúe xunto á artista María Llopis, non é só unha recopilación de curtametraxes sobre sexo e feminismo, senón que tamén é unha reflexión sobre a violencia, a maternidad subversiva, os roles de xénero ou a intimidación das persoas maiores. Así pois, esta obra, que dura 80 minutos, é unha compilación que reclama un feminismo pro-sexo.

"Decidímonos a facelo (o DVD) porque estabamos fartas de estar sentadas esperando a que alguén viñese polas nosas obras. O noso proxecto de distribución, demais de totalmente DIY (eu mesma tiven que aprender autoría de DVD), tamén ofrece un contrato mellorado para os/as artistas, o que se traduce nunha maior repartición dos beneficios?:"

Sacado do artigo "Lola a exploradora!" de Nuria Segura, publicado en Momo-mag.

Entrevista a Nazario Murray Magazine.

«Barcelona tapou a movida barcelonesa dos 70»

Por Sergi Escudero - 2 agosto, 2015

Nazario Luque (Castilleja do Campo, 1944) foi etiquetado como o pai do underground español. Nos 70 e os 80, xunto a artistas como Ocaña ou Mariscal, liberalizou de tabues a Barcelona cos seus cómics de temática sexual e erótica de tendencia gay. Todo comezara en 1972, cando Nazario chegou a Barcelona e formou o grupo O Rrollo xunto a outros debuxantes e diseñadores. O seu hábitat era unha comuna onde creaban e editaban as súas propias obras. Eliseo Trenc, historiador da arte, dixo que «os dous valores morais fundamentais instituídos na sociedade española tradicional, a virxindade feminina e a abstinencia sexual, serán sistemáticamente postos en ridículo por Nazario nas súas primeiras obras». Nazario recibenos no seu piso da Praza Real a tarde da verbena de Sant Joan ante unha calor infernal. Fai poucos días que inaugurou no Ocaña a exposición "A Plaça Reial e a súa xente" na que mostra diferentes fotografías que fixo da praza durante os últimos 20 anos. E cada día séguea fotografando desde a súa fiestra esquinada.

Nunha das súas historietas, titulada "Helena", pon en boca da protagonista as seguintes palabras: «Sei que me quedarei soa aquí, mirando as palmeiras, sen esperar a ninguén, nesta praza ocre e gris de fiestras iguais; de balcóns e arcadas e farolas e balaustradas e pombas iguais. Só as palmeiras, os tolos, os alcohólicos e a xente perdida que vén aquí a refuxiarse son diferentes». Da Plaça Reial chámalle máis a atención a xente e as vivencias que alberga ou a beleza do lugar.

Ben, a miña salamanquesa tivo unha nena. Sabes que é unha salamanquesa?

Si, si. O pequeno dragón...

Todos os anos ponse aquí na fiestra e este ano observei que ten unha pequena. Aparece na primavera, toma o sol

LOLA A EXPLORADORA! / ENTREVISTA A NAZARIO

NURIA SEGURA/SERGI ESCUDERO

na fiestra e agora fai cinco ou seis días fixeime en que lle acompaña unha pequena. As palmeiras teñen unhas flores brancas preciosas. O que me chama a atención desta praza é a visión global, estas pequenas cousas. Claro que tamén a xente exótica. Por exemplo, unha despedida de solteiro que acaba cun tío espido bañándose na fonte da praza. Ou os hooligans que montan un escándalo horroso os días de partido de Champions. Ou as festas da Mercè, els Correfocs... De feito, na miña exposición no Ocaña non hai ningún drogado, senón unha variedade de personaxes que observei.

Séguelle sorprendendo cada día a Plaça Reial?

Si, porque hai unha chea de cousas que varían nela e a miña visión cara ela vai cambiando conforme me fago maior. Os meus amigos alcohólicos antes andaban e eran novos, e agora van en cadeira de rodas e son máis maiores. "Os capoeiras" cada día seguen facendo os seus espectáculos. Iso si, antes os espectáculos que se facían na Plaça Reial eran máis variados. A policía vai contra os capoeiras a causa do ruído que fan e iso acaba significando que vai contra todo tipo de espectáculos.

O turismo parece que tamén invadiu este recuncho de Barcelona.

Si, por suposto. Sufro un piso ilegal de turistas aquí ao lado. Isto todo o mundo o ve e sófrego. É irreversible. E para o cidadán normal só xera molestias. Eu mesmo teño molestias para comprar na Boquería e a cambio ninguén me ofrece un espazo alternativo onde poder adquirir eses produtos tranquilamente. A panadería está chea de xente pedindo bocadillos e tardan un mundo en servir o pan, etcétera. Saír pola porta deste edificio é complicado porque sempre está cheo de mesas e cadeiras. Barcelona sufriu unha lloretización.

Cando sae a tomar algo, fai vida aquí na praza ou vai a outros lugares da cidade?

De cando en cando paso de Plaça Catalunya para arriba. E para min o porto é coma se fose Sitges, algo afastado. Cando saio con amigos case sempre vou ao Ocaña, que é o único sitio no que se pode estar. Aínda que eu adoito comer na casa. Ademais, eu desde que deixei de beber abúrrome nos bares. Levántome cedo e voume a durmir cedo. Estou todo o día aquí lendo, mirando o ordenador, tomando as fotos, escribindo.

Cre que ese rapaz de trinta anos que chegou a Barcelona e quedouse a vivir aquí, agora tamén se quedaría a vivir na Barcelona actual?

Igualmente Barcelona é unha das cidades que máis me gustan de España. Segue tendo un encanto. Todas as cidades emblemáticas están invadidas polo turismo. Os arredores do Alcázar de Sevilla non difieren moito dos da Sagrada Familia. O turismo é unha epidemia que se está entendendo por todos os lados. Seguiría preferindo vivir en Barcelona que en Madrid, que non me gusta nada.

Desa Barcelona "underground" dos anos 70-80 queda algo?

Hai que cuestionar que era underground. Chamábase así porque o que facíamos non se podía publicar, nin representar nin proxectar en ningún sitio e tiñámonos que buscar a vida cos nosos medios. Agora este tipo de underground atopou a súa forma de expresión en Internet.

É dicir, que os blogs son os fanzines de entón.

Si, a xente en Internet pode crear e atopar os seus circuitos. Aínda que en xeral a xente segue preferindo o papel a Internet. E entón, cando son uns cantos xa se fan o seu tebeo. Pero hoxe en día xa non ten moito sentido facer unha tirada de 300 exemplares. En Internet, se consegues unha rede un pouco ampla, podes chegar a miles de persoas. Agora non tería sentido publicar algo

como A Piraña Divina. Aínda que o tema da censura en Internet está moi estendido. A min xa me pecharon tres veces a miña páxina de Facebook por facerme unha foto espido diante do bar Kike, por deixar entrever a cabeza dun pene e por un par de tonterías máis. E en Slideshare borráronme dezasete cómics que me custou un traballo moi grande colgar alí. Agora vou facer un blog prohibido para menores de idade para ver si así podo ter colgadas en Internet as cousas que a min me gustaría ter.

Oe un ruído proveniente da rúa e levántase para dirixirse cara á fiestra que dá ao carrer do Vidre. Observamos un pasacalle, o cal pasa por baixo da arcada da casa de Nazario para entrar na Plaça Reial. Entón cambia de fiestra e failles as últimas fotos mentres se queixa porque as palmeiras tapáronlle a fonte. Despois sinálame unha muller en cadeira de rodas que vive nas arcadas da praza e que leva un turbante na cabeza. "Regaleillo eu para que se protexese do sol".

Cada vez que oe ruído asómase?

Si, hai xente que oe ruído e coma se escoitase chover. A min gústame mirar que pasa, mirar as miñas plantas, saber se lles falta auga...

Gústalle o próximo.

O máis afastado que vou buscar é a Plaça Reial. Ademais, é unha praza que é un *cul-de-sac* e todo queda moi próximo. O veciño da fiestra de en fronte telo aquí á beira mesmo.

Volvamos á censura. Imos de sociedade aberta e practicamente resignámonos cando suceden censuras como a que vostede sufriu en Facebook. Por que nos parece normal?

É que os de Facebook poñen seguidos os botóns de gústame, comentar e denunciar. Están invitando a que calquera tola coa cabeza podrecida denuncie. Esta ola de puritanismo que dicían que viña de Estados Unidos estase implantado aquí a través deste tipo de cousas.

Estamos indo para atrás?

Neste tema, si. En cambio, coa violencia non. Ti cada noite pos a televisión e atópaste con toda a violencia que queiras. Todas as películas teñen violencia. É vergonzoso. O sexo, en cambio, inténtano evitar ou esconder, cando é tan común como que todo o mundo ten polla e chocho.

Hai alguén que agora estea intentando transgredir como vós fixestes no seu momento?

É que intentar transgredir en Internet é complicado porque te acabas autocensurando. De que serve subir unha foto espido en Facebook se sabes que ao pouco tempo van a pecharte a páxina? É que aquí non cabe nin o underground. Cada día ves que desaparecen blogs e páxinas de xente que se atreveron un pouco máis. Pero non é un problema de España ou de Estados Unidos, é un problema de todo o mundo.

Pero aceptámolo sen queixarnos.

Porque á maioría da xente non lle preocupa o tema da trasgresión. Nas redes sociais á xente o único que lle preocupa son os selfies que se fixeron na Sagrada Familia ou en Hong Kong. Esa xente que vive nesa burbulla a censura nin lle preocupa nin están interesados en ver nada que se salga destas imaxes placentearas de mascotas e autorretratos.

No seu momento, a vostede non lle foi fácil publicar algúns cómics polo súa temática. A nivel editorial segue habendo problemas para atopar alguén interesado en publicar obras de certas temáticas?

Actualmente non hai ningunha editorial como O Sorriso Vertical que publique libros eróticos, que eu saiba.

Ninguén aposta por unha cousa que alguén cre que lle vai a traer problemas. A non ser que teña moito éxito en Francia ou algo así. E se hai subvencións polo medio, estás perdido. Porque tes que facer aquilo que lles vai gustar aos que che darán a subvención. Xa que logo, hai censura previa. É dicir, autocensura.

Na súa web hai un apartado dedicado aos escándalos. Por que son importantes para vos- tede?

Pero non foron provocados por min. Se o arzobispo de Barcelona oféndese e denúciame por poñer unhas letras en tipografía árabe nun cartel que fixen das Festas da Mercè e el cre que iso era unha islamización dunha festa cristiá... Eu só fixen un cartel para unhas festas populares, como me defenderon Clos e tantos outros no seu momento. E o mesmo podo dicir do que pasou en Sevilla ou en Mérida con outro cartel e unha exposición. Eu non teño a culpa.

Ao fin e ao cabo, significa que tocou un tabú que alguén non quería que se tocara. Iso é bo, non?

Pero non era a miña pretensión. Por exemplo, eu fun a Córdoba a facer unha exposición e levei todo o que crin máis relevante da miña obra. Esta exposición tería pasado sen pena nin gloria se ninguén se tivese ofendido e indignado. Mais, como houbo escándalo, pois esa exposición estivo chea de xente tódolos días.

Pero si que buscou sempre onde estaba o límite.

Si, claro. Sempre quixen buscar onde estaba o límite da censura. Sobre todo antes dos anos 80. Despois a cousa xa cambiou e podía poñer penes do tamaño que quixese, chulos, putas, etc. Había que dar pasos para avanzar nos dereitos de liberdade de expresión e homosexualidade. Hai xente que aínda agora me di que grazas porque ao ver cousas como *Víbora* deuse conta de que el era unha persoa normal, que non estaba só. Algúns individuos vivían en pobos nos que se sentían completamente sos.

As institucións e a sociedade mesma recoñeceron o que vostedes fixeron no seu momento? O que publicaron, o que protestaron, a súa forma de vivir, de transgredir a moral imposta?

Eu penso que non. Eu creo que todos intentaron ignorar a época dos setenta. A figura de Ocaña, por exemplo, quedou bastante amagada. O que si fixeron é unha exposición que se chamou "Rambleros" na cal non houbo nin cómics nin discos da época. En cambio, un concello facha como o de Madrid, pediunos a Javier Mariscal e a min un pouco de obra como representantes do que sucedeu en Barcelona durante a Movida Madrileña. E aquí imos de liberais e os gobernos de Pujol e outros non tiveron nada de liberais e vivimos coma se gobernásenos un partido de dereitas.

A Movida madrileña tapou de forma involuntaria o que sucedeu en Barcelona?

Foi tapado porque non lle interesaba a ninguén. Nin aos comunistas, como se encargou de facer de portavoz Manuel Vázquez Montalbán, nin aos socialistas, que tampouco interviñeron nela e non a senten como súa. E a dereita, por suposto que tampouco. E permitindo unha exposición neutralizarían o tema. Porque se a permitiches, péchase capítulo e acábase con esta historia. Está pendente unha gran exposición.

Culturalmente que lle interesa da Barcelona actual?

A Sagrada Familia (ri). Culturalmente non hai nada que me interese porque en Barcelona hai unha oferta moi pobre. Excepto algunha obra en concreto que se expón aquí. Centráronse toda a oferta no modernismo. É o que vende e o que os de fóra veñen ver.

CINECLUBE DE COMPOSTELA

ASOCIACIÓN

O Cineclub tenta ser unha asociación autoxestionada. Para iso, propoñemos unha aportación económica persoal de 5€/mes (3€ para estudantes e parados/as)
① cineclubedecompostela.blogaliza.org
facebook.com/cineclubedecompostela
@ cineclubedecompostela@gmail.com

PROYECCIONS

Todos os mércores na Gentalha do Pichel (Santa Clara, 21. Santiago de Compostela)
Entrada de balde | Bono-axuda: 1€

MÉRCORES 4

A noite polar
(La noche polar, Florencia Romano, Argentina, 2016, 61', VO)

MÉRCORES 11

A praza
(La plaza, Lola Clavo, Estado Español, 2016, 59', VO)
Con presenza da directora

MÉRCORES 18

Instrumento
(Instrument, Jem Cohen, Italia / EUA, 2003, 115', VOSG)

SÁBADO 21

Festa do 18º aniversario do Cineclub de Compostela

Perfect Blue
(パーフェクトブルー [PāfekutoBurū], SatoshiKon, Xapón, 91', VOSG)

ESPOSA

OH! AYATOLLAH PÁLIDA

MÉRCORES 25

Todo o mundo é alguén.
Registros dunha escena galega